

ת"פ 5187/10/19 - מדינת ישראל נגד מג'ד עבד אל קאדר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 5187-10-19 מדינת ישראל נ' מג'ד עבד אל

קאדר

17.11.2022

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מג'ד עבד אל קאדר

הנאשם

בא-כוח המאשימה: עו"ד אייל לידני (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

באי-כוח הנאשם: עו"ד סלימאן אלשאפעי

גזר דין

בהתאם להכרעת הדין מיום 8.5.2022, הנאשם, יליד 21.1.1999 (בן 18.5 במועד העבירות וכיום כבן 24), הורשע לאחר ניהול הוכחות בכל העבירות שבהן הואשם, כלהלן: **המתה בקלות דעת**, לפי סעיף 301ג בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**); **נהיגה בקלות ראש או ברשלנות**, לפי סעיף 62(2) בפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - **פקודת התעבורה**); **סטייה מנתיב נסיעה**, לפי תקנה 40(א) בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - **תקנות התעבורה**) בצירוף סעיף 68 בפקודת התעבורה; **נהיגת נהג חדש צעיר ללא מלווה**, לפי סעיף 12א1(ד)(2) בצירוף סעיף 62 בפקודת התעבורה; **גרימת נזק לאדם ולרכוש**, לפי תקנה 21(ב)(2) בתקנות התעבורה בצירוף סעיף 68 בפקודת התעבורה.

בשל העיכובים שחלו בהגשת התסקיר מטעם שירות המבחן בעניין הנאשם (שהתקבל ביום 20.10.2022) ובהגשת תסקירי נפגעי העבירה (שהתקבלו ביום 6.10.2022 וביום 20.10.2022), הטיעונים לעונש נשמעו ביום 27.10.2022 (כמעט חצי שנה לאחר מתן הכרעת הדין).

א. עובדות כתב האישום שלפיהן הורשע הנאשם

2. על-פי כתב האישום (שהוגש ביום 3.10.2019), הנאשם קיבל רישיון נהיגה ביום 2.8.2017, כך שבמועד האירוע שיתואר להלן, היה "**נהג חדש**" (כהגדרתו בסעיף 12א(א) בפקודת התעבורה).

ביום 14.12.2017 החל מהשעה 06:00 ועד השעה 13:00, עבד הנאשם באילת בעבודות אינסטלציה. לאחר מכן הוא נסע אל ביתו בירושלים, לשם הגיע בשעה 17:00 לערך. סמוך לאחר הגעתו, קנה רכב מתוצרת 'יונדאי', מ"ר

עמוד 1

36-567-56 (להלן - **הרכב**). סמוך לשעה 19:00, מיד לאחר שרשם את הרכב בבעלותו, נהג הנאשם ברכב ליריחו, ללא נהג מלווה כנדרש. בעת הנסיעה ישב ברכב לצדו וליד סרננד ז"ל (להלן - **המנוח**).

3. סמוך לשעה 22:00 החל הנאשם לנהוג ברכב בדרכו חזרה מיריחו לירושלים, אף הפעם ללא מלווה כנדרש ואף בנסיעה זו המנוח ישב לצדו. במקביל לרכבו של הנאשם, יצאו לדרך מיריחו לירושלים, ברכב נוסף מתוצרת 'פורד' (להלן - **רכב הפורד**), חבריהם של הנאשם והמנוח. הנאשם נהג ברכב במהירות שאינה מתאימה לתנאי הכביש ונהיגתו הייתה פרועה. הוא האיץ את מהירות נסיעתו, נסע אל עבר עיקול בכביש הפונה שמאלה, ובעת שהיה בתוך העיקול, בלם את הרכב בפתאומיות, כך שהרכב הסתובב במקום ואז נעצר.

בעת שהרכב נעצר בעיקול כמתואר, עקף רכב הפורד את הרכב שבו נהג הנאשם והמשיך בנסיעתו לכיוון ירושלים. מיד לאחר מכן, שוב האיץ הנאשם את מהירות נסיעת הרכב, עקף את רכב הפורד במהירות והגיע לעיקול הפונה ימינה. בעת שהיה בתוך עיקול זה, שוב בלם הנאשם את הרכב בפתאומיות, כך שהרכב הסתובב במקום ונעצר. לאחר מכן, שוב האיץ הנאשם את מהירות נסיעתו ושוב עקף את רכב הפורד. הנאשם הגיע עם הרכב אל מעגל תנועה (להלן - **מעגל התנועה** או **הכיכר**), נסע בו במהירות והסתובב בו פעמיים. נהג רכב הפורד, מועז תורק, סימן לנאשם להאט את רכבו ולהפסיק בנהיגתו הפרועה, אך הנאשם המשיך במעשיו.

מיד לאחר מכן, הגיעו הרכב ורכב הפורד אל כביש בינעירוני, שבו מִפְּכָדָה (אי תנועה לאורך נתיבי נסיעה, להפרדה ביניהם), המפרידה בין שני כיווני הנסיעה ואשר מהירות הנסיעה המותרת בו היא 80 קמ"ש. בכביש לא הייתה תאורת רחוב ובשוליו היו פזורים אבנים ושרידי צמיגים שרופים. למרות זאת, הנאשם האיץ את הרכב למהירות העולה על המהירות המותרת. כתוצאה מכך, סטה הנאשם עם הרכב מנתיב נסיעתו, איבד שליטה על הרכב, עלה על המפרדה, פגע בשריד של עמוד חשמל (להלן - **גדם העמוד**) שהיה על המפרדה ולאחר מכן פגע עם חלקו של הימני של הרכב בעמוד חשמל (להלן - **עמוד התאורה**).

כתוצאה מהמתואר, נגרמו למנוח שברים בגולגולת ובחזהו אשר הביאו למותו. לנאשם נגרמו שברים בגולגולת והוא נזקק לאשפוז בבית חולים במשך מספר ימים. הרכב נהרס כליל.

ב. עיקרי ההליכים, לרבות הראיות שנשמעו ותמצית הכרעת הדין

4. לנוכח תשובת הנאשם, המחלוקות העיקריות שבהן נדרשה הכרעה היו שאלת הגורם האחראי לקרות התאונה, שאלת אחריות הנאשם לקרות התאונה ולתוצאותיה והשאלה אם הוכחו יסודותיה של עבירת המתה בקלות דעת, שבה הואשם הנאשם.

ראיות הצדדים נשמעו בארבע ישיבות שבמהלכן נשמעו שבעה עדי תביעה, בהם גם בוחן תנועה ומומחה צמיגים וכן נשמעו שלושה עדי הגנה, בהם הנאשם ועד מומחה (370 עמודי פרוטוקול) וכן הוגשו כשלושים וחמישה מוצגים מטעם המאשימה (חמישה-עשר מהם במסגרת תיק מוצגים מוסכם) וארבעה מוצגים מטעם ההגנה. סיכומי טענות הצדדים

הוגשו בכתב.

5. כך נקבע בהכרעת הדין (במסגרת הדיון בהרשעת הנאשם בעבירת המתה בקלות דעת, תוך דחיית טענתו כי היה מקום להרשיעו בעבירת גרימת מוות ברשלנות (שם, פסקה 52)):

"נזכיר כי הנאשם היה נהג חדש, אשר לאחר יום עבודה באילת, נסיעה לירושלים ורכישת רכב חדש, נהג בלילה ללא מלווה. כפי שעלה מהראיות, הוא נהג במהירות רבה ובפראות שהייתה המשך ישיר להשתוללותו הפרועה על הכביש. על-פי הראיות, התנהגותו מצביעה באופן ברור ומובהק על נהיגתו המסוכנת אשר מצביעה על מודעותו לאפשרות שהתנהגותו תגרום לתוצאה קטלנית וכי רשלנותו הרבתית מצביעה על קלות דעת ביחס לתוצאה זו, שאף יש לומר, כי לא הייתה רחוקה מאדישות לגביה.

הנאשם התנהג בכביש כאילו היה בגן משחקים (או לונה פארק, עם רכבות הרים וקרוסלות). הוא נהג במהירות בעיקולים ובמהלך השתוללותו בכביש ובמהלך נסיעתו המהירה והפרועה בלם את רכבו בבת אחת באמצעות הרמת בלם היד ובכך גרם לרכבו להסתובב במקום ולהיעצר (לעשות 'צלחת'). הוא עשה כן פעמיים, בעוד שלאחר כל פעם שב והאיץ את מהירות נסיעתו. בהגיעו אל מעגל התנועה (הכיכר), הסתובב במהירות מספר פעמים, משל דובר ב'קרוסלה'. מיד לאחר מכן, עקף במהירות רבה מאד את רכב הפורד, שבו נסעו ארבעת עדי הראיה וכתוצאה מנהיגה מהירה זו, איבד את השליטה על הרכב, עלה על המפרדה שלשמאלו, התנגש בגדם העמוד ולאחר מכן התנגש בעוצמה רבה בעמוד התאורה המוצב על המפרדה. כתוצאה ממהירות גבוהה זו וכאמור לעיל, הרכב ממש התקפל סביב עמוד התאורה ובשל כך, המנוח, שישב לימינו של הנאשם, קיפח את חייו.

בנסיבות שבהן מדובר בנהיגה מהירה, פרועה ומסוכנת כמתואר, תוך התנהלות בכביש כאילו דובר ב'מגרש משחקים', תוך התעלמות מתנאי הדרך ותוך זלזול מובהק בסיכונים הכרוכים בנהיגה כזו, אף הוכחה באופן מובהק מודעות הנאשם בפועל לאפשרות גרימתה של התוצאה הקטלנית. כן יש בכך כדי להוכיח כי הנאשם פעל מתוך קלות דעת, שעניינה בכך שנטל סיכון לא סביר לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית, גם אם מתוך תקווה להצליח למנוע תוצאה זו. כאמור לעיל, אף ראוי להעיר כי התנהלות הנאשם והרשלנות הרבתית שבה נהג, לא הייתה רחוקה מאדישות כלפי התוצאה, שמשמעותה שוויון נפש לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית כתוצאה מההתפרעות בכביש.

כך נקבע בנסיבות דומות, שבהן נאשם בחר במודע, להתפרע על הכביש ולנהוג באופן מסוכן ובפראות:

'בנסיבותיו של המקרה שבפנינו מתחייבת המסקנה כי התקיים במשיב היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירת הריגה. אין מקום להניח כי מי שנוהג במהירות גבוהה תוך מעבר מהיר בלתי מוצדק בין הנתיבים ותוך עקיפה של מכוניות מימין ומשמאל, אינו ער למסוכנות הטבועה בנהיגה כזאת לרבות האפשרות של איבוד השליטה על ההגה והתרחשותה של תאונה, ובכלל זה תאונה קטלנית. סכנה כזאת ברורה לכל מי שאוחז בהגה ואין להניח כי היא נעלמה מהמשיב. על אף זאת בחר המשיב בחירה מודעת לנהוג בצורה מסוכנת ופראית, תוך תקווה בלתי מבוססת כי 'לי זה לא יקרה'. נסיבות המקרה מלמדות לפחות על התקיימותו של יסוד נפשי של קלות דעת, ומכאן מתחייבת הרשעתו בעבירת ההריגה' (הדגשות אינן במקור) (ע"פ 3558/97 מדינת ישראל נ' אדן (11.9.1997), כבוד השופט א' גולדברג (אין חלוקה לפסקאות)).

מכל הטעמים האמורים, אף בנסיבות הנדונות הוכח כי התקיימו לגבי הנאשם הן היסוד העובדתי הן היסוד הנפשי של עבירת המתה בקלות דעת ולפיכך נמצא כי יש להרשיעו בעבירה זו".

ג. תסקיר שירות המבחן

6. הנאשם כיום כבן 23, נשוי, גר במחנה הפליטים שועפאט. משפחת המוצא שלו נורמטיבית. הנאשם הוא הבן הרביעי מבין חמישה, ולמעט האח הצעיר, כולם נשואים ואחד מאורס. אביו עובד מטעם חברה קבלנית כשומר בבית חולים הדסה עין כרם, ולדברי הנאשם, יש לו מוסר עבודה גבוה והוא משקיע את זמנו ומרצו במשפחתו ובפרנסתה. אמו עקרת בית, המתמסרת למשפחתה.

הנאשם סיים 11 שנות לימוד ולדבריו, היה תלמיד בינוני, אך ללא בעיות התנהגות או בעיות חברתיות. לאחר שהפסיק ללמוד החל לעבוד באינסטלציה עם בני משפחה. לאחרונה, לאחר תקופה שבה לא עבד בעקבות התאונה, חזר לעבוד בכך באופן מזדמן עם דודו. הנאשם אינו צורך חומרים פסיכו-אקטיביים או אלכוהול.

7. לדברי הנאשם, קודם לתאונה לא סבל מבעיות בריאות, אך נפצע במהלך התאונה וסבל מזעזוע מוח ושברים באף ולכן אושפז למספר ימים. כמו כן, היה במעקב בשל הפרעות בקצב הלב ובמעקב נפשי על רקע קשיי שינה ושינויים שונים בהתנהלותו, כמפורט בתסקיר. הוא אובחן כסובל מפוסט טראומה, הפרעת חרדה והסתגלות, לצד הפרעות קשב וריכוז מהעבר. לאחר טיפול תרופתי במשך תקופה קצרה, הנאשם הפסיק זאת בשל תופעות הלוואי. כיום, בשל רצונו להמשיך בחייו ולדבריו, להותיר את אירוע התאונה מאחוריו, אינו משולב במסגרת טיפול כלשהו.

למעט עבירת תעבורה אחת משנת 2020, אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות. הנאשם סיפר כי המנוח היה בן דודו וכי הוא מתקשה לעכל את אובדנו. מאז ילדותם היה ביניהם קשר חברי קרוב, על בסיס יומיומי, המנוח היה בן בית בביתם וכי הם הרבו לבלות יחד. בעניין העבירה אמר הנאשם כי ביום התאונה עבד עם דודו באילת, חזר לירושלים ורכש רכב. בן

דוד אחר שלו הציע לו להצטרף לנסיעה ליריחו. הם נפגשו, נסעו יחד בילו שם והיו בדרכם חזרה אל ביתם, אך החל משלב זה אינו זוכר דבר מהאירוע ולכן לטענתו, אינו יכול להכיר באחריותו לנטען בכתב האישום. בעניין תוצאת התאונה, הוא ביטא עצב ותחושת אובדן בשל אובדן בן דודו ובשל כאבה של משפחתו, אך אינו סובל מתחושת אשם, מאחר שהוא רואה את תוצאת התאונה כגזירת כוח עליון. לדבריו, תוצאת התאונה היא בגדר עונש שיישא עמו לאורך חייו, אך הוא לא ביטא הבנה לכך שייאלץ לשאת בענישה מכוח גזר הדין שניתן.

לבקשת הוריו של הנאשם, קצינת המבחן נפגשה גם עמם. הם תיארו תחושות קשות בשל תוצאת התאונה ואובדן המנוח, לצד תחושות בושה ממשפחתו וקושי באובדן הקשר הקרוב עמה. אמנם ישנו קשר בין האימהות, שהן אחיות, אך יש ריחוק בין המשפחות. לדבריהם, בני משפחת המנוח העבירו מסר כי אינם כועסים על הנאשם ואף סירבו לקבל פיצוי כספי שהוצע במסגרת סולחה.

8. התרשמות שירות המבחן היא כי העבירה נעברה עת היה הנאשם בגיר צעיר בשלב התפתחותי של עיצוב וגיבוש זהותו, המתאפיין לעתים בהענקת חשיבות מרובה לנראות בעיני אחרים ובהחלטות פזיזות לשם סיפוק מידי, ללא שקילת השלכות המעשים. בעניין גורמי הסיכון להישנות עבירה דומה בעתיד, צוינו אבחנת הנאשם כסובל מבעיות קשב וריכוז שגרמו לקושי בוויסות דחפים. העובדה שמאז התאונה הוא סובל מקשיי הסתגלות המתבטאים באבחנה הנפשית כאמור, בקשיי יציבות בתעסוקה, בנטייה להתבודדות ולחרדה ובהיעדר מוטיבציה לטיפול שעשוי היה לסייע לו. כך גם העובדה שהוא משליך את האחריות לתאונה על גורם חיצוני, דוגמת גורל או כוח עליון, אשר נראה כי הדבר נובע אף מקשיי להתמודד עם אחריותו לתוצאה הטרגית או בשל רצון להימנע מהכאב הרגשי. גורמי הסיכון לשיקום הם היעדר הרשעות קודמות, העובדה שעד התאונה ניהל אורח חיים נורמטיבי, אשר כלל השתלבות במסגרות חינוך, תעסוקה וחיי חברה. כיום הוא נשוי ומצפה לילד ראשון וניכר כי הוא מבקש לגלות אחריות כלפי משפחתו. חרף הקושי להכיר באחריותו, הנאשם מבטא עצב, תחושות אובדן וכאב רב בשל תוצאת התאונה ואמפתיה כלפי המנוח ומשפחתו, שהם בני משפחה שלו. אף נראה כי מעורבותו בתאונה ותוצאותיה הקשות, משמשות עבורו גורם מחדד גבול ומרתיע.

לנוכח האמור, המלצת שירות המבחן היא כי על הנאשם יושט עונש מוחשי. עם זאת, הומלץ לשקול אף את גילו הצעיר ואת ההשפעות הרגשיות והפיזיות של התאונה עליו.

ד. תסקיר נפגעי עבירה

9. מטעם מפקחת נפגעי עבירה הוגשו שני תסקירים מקיפים ומפורטים בעניין בני משפחת המנוח, שהיה בן 18 במותו. אביו עובד בעיריית ירושלים, אמו עבדה עם ילדים בעלי מוגבלויות, אך לאחר מות המנוח הפסיקה לעבוד. אחת מאחיותיו לומדת רפואה בחו"ל, אחות נוספת לומדת חינוך מיוחד באוניברסיטה, אחיו כיום עובד ולומד הנדסת תוכנה באוניברסיטה הפתוחה, אך בעקבות מות המנוח הפסיק ללמוד ונאלץ להשלים בעצמו את בחינות הבגרות. שלושה אחים צעירים הם תלמידי בית ספר.

בני המשפחה תיארו את המנוח כמי שנוכחותו בבית הייתה מאד משמעותית ומרכזית, בהיותו הבן הגדול, השני בסדר

הלידה. הוא עבד וסייע בפרנסת המשפחה, אהב לבשל ולהיטיב עם הוריו ואחיו שעמם היה בקשר קרוב, הקפיד לטפח את המראה שלו ונחשב לחברותי ולאהוב מאד.

אמו של המנוח ואמו של הנאשם הן אחיות וכי עד התאונה שתי המשפחות היו בקשר מאד קרוב, אך מאז התאונה קיים נתק כמעט מוחלט בין המשפחות.

10. משני התסקירים עולה כי מות המנוח השפיע מאד על המשפחה כולה, פגע בשמחה שהייתה בביתם וכי האבל והכאב רק גוברים עם הזמן. מותו אף השפיע על פרנסת המשפחה שמאז נקלעה לחובות. הוריו אף תיארו שינויים באורח חייהם. לדבריהם, איבדו את שמחת החיים ואת הטעם בכל דבר שהם עושים ומנסים לראות נחמה בשאר ילדיהם ובעיקר בבנים הצעיר, הדומה למנוח. ההורים אף מרבים לעסוק במעשיו של בנם המנוח בשעות חיו האחרונות ומצפים שהנאשם יספר להם מה היו מילוניו האחרונות לפני מותו, אך לכאבם, הנאשם מסרב לדבר עמם.

מפקחת נפגעי עבירה התרשמה כי ההורים חווים אבל מורכב, שממשיך להיות חלק מרכזי בחיי המשפחה כולה ובחיייהם של ההורים ואף משפיע על כל תחומי חייהם. בעניין האחים הצעירים של המנוח נאמר בתסקיר, כי הם חיים בצל האבל הכבד על מות אחיהם ולצד העובדה שחדרו וכל חפציו נותרו במקומם. לפי דבריהם, כל מפגש משפחתי מציף את אובן המנוח ואת חסרונו באופן שגורם לכאב בלתי נסבל. האחים הצעירים סיפרו כי מאז מות המנוח, הוריהם השתנו והפכו לעצובים מאד.

11. עוד נאמר בתסקירים, כי לפי התרשמותם של הורי המנוח ושל אחיו הבוגרים, הוריו של הנאשם סבורים כי משפחת המנוח פעלה לנקיטת ההליכים המשפטיים נגד הנאשם ולכן הם מתרחקים מהם וכועסים עליהם, חרף הניסיון לשמור על קשר עמם. הם אף לא הוזמנו לחתונתו של הנאשם. לדבריהם, הם אינם כועסים על הנאשם שגרם לתאונה, אלא על כך שלא הגיע לנחם ולהתנצל. אף יחסה של משפחת הנאשם מכביד עליהם וגורם למעין היפוך אשמה, כאילו הורי המנוח אשמים במצבו של הנאשם. הם נמנעים מנקיטת עמדה בעניין עונשו ואף אמרו כי אינם מבקשים להאשים אותו או לנקום, וכי הם רואים במות בנם כגזרה משמיים. עם זאת, הם מבינים שענישת הנאשם תעמיק את הסכסוך עם משפחתו וחוששים מכך שמשפחת הנאשם תראה בהם את האחראים לענישתו.

משני התסקירים עולה כי חסרונו של המנוח משמעותי מאד בקרב בני המשפחה, הוריו ואחיו, כי השפיע עליהם עמוקות בכל תחומי חייהם וכי אינם חדלים מלהתמודד עם ההיבטים הטראומטיים של מותו הפתאומי ועם הפער בין חיי המשפחה קודם למותו לבין מצבה מאז מותו. הם אף מתקשים להתמודד עם השבר שנוצר במשפחה המורחבת ועם התנהלות משפחת הנאשם כלפיהם.

ה. הראיות לעונש

12. הראיות לעונש מטעם המאשימה: גיליון הרשעות תעבורה של הנאשם, שלפיו לחובתו עבירת קנס אחת משנת 2020 (תע/1).

13. **הראיות לעונש מטעם הנאשם:** מכתב בדיקה והערכה מרופא פסיכיאטר בקופת חולים, מיום 25.5.2019, שתמציתו הובא גם בתסקיר מטעם שירות המבחן, כמובא לעיל (נע/1); סיכום מחלה בעניין אמו של הנאשם, מיום 5.10.2021 (נע/2).

בתום שמיעת הטענות לעונש, נשמעו דבריהם של אביו של הנאשם ושל אדם נוסף. להלן עיקריהם.

אביו של הנאשם, מר ג'מאל עבד אל קאדר: אביו של הנאשם סיפר כי הנאשם היה תלמיד מצטיין וממושמע שכיבד את הוריו. התאונה אירעה בפעם הראשונה שבה נהג ברכב וכי הם מצטערים מאד על מה שקרה. המנוח היה בן משפחה וחבר קרוב שהרבה להיות בביתם. הוא והנאשם חיו, גדלו וטיילו יחד ולכן האובדן עבורם גדול. לדבריו, הם בקשר טוב עם משפחת המנוח. אף הנאשם היה מאושפז, אך באותם ימים הם הלכו ללוויה של המנוח, השתתפו באבלם, הביעו נכונות לסייע למשפחת המנוח ואף הציעו פיצויים, אך לדבריו, "הם בחרו ללכת למשפט, הם ביקשו את זה". משפחת המנוח פנתה אל חברת הביטוח ואף הוגשה תביעת פיצויים הנדונה בבית משפט השלום. לטענתו, לא ניתן לומר שמשפחת הנאשם אינה מכירה באחריותה ולדבריו, האסון פגע בכולם ואף בקשרי המשפחה. עוד הדגיש, כי גם בנו, הנאשם, נפגע. הוא היה מאושפז ואף השתנה מאד מאז התאונה וכיום הוא מטופל.

מר יוסף מכימר: לדבריו, הוא קבלן בניין ואחד ממנהלי עמותה הפועלת במחנה הפליטים שועפאט ועוסקת עם נכבדים נוספים בפיוס. הם שוחחו עם שתי המשפחות ולדבריו, משפחת הנאשם הביעה צער ועל רקע זה הוצע הסדר, אך משפחת המנוח העדיפה לפנות אל חברת הביטוח לקבלת פיצויים. הוא מקווה שהעונש שיושת על הנאשם יהיה קל ויאפשר להשיב את קשרי המשפחות למצב שהיה קודם לתאונה. עוד הוסיף, כי לאחרונה הנאשם חזר להתנדב במסגרת העמותה שבמסגרתה פעילים צעירים רבים וכי הוא גאה בפעילות הנאשם ומבקש להביע צער על מות המנוח.

1. טענות הצדדים בעניין העונש ודברי הנאשם

טענות המאשימה

14. בא-כוח המאשימה הדגיש כי הרשעת הנאשם בכל העבירות שבהן הואשם הייתה לאחר שמיעת כל הראיות. בעניין הערכים שנפגעו מהעבירות טען, כי מעשי הנאשם פגעו פגיעה אנושה בערך קדושת החיים, בבריאותם של המשתמשים בדרך, בבריאותם ובשלמות גופם.

בעניין נסיבות העבירות, הפנה בא-כוח המאשימה אל הכרעת הדין ובעיקר אל האמור בפסקה 52, שהובאה לעיל, שבה הן תוארו. בעיקר, מהירות הנסיעה הגבוהה, נהיגתו הפראית של הנאשם, השתוללותו הפרועה על הכביש במשך נסיעה לא קצרה ואף סמוך ממש לקרות התאונה. עוד הפנה אל הקביעות בהכרעת הדין שלפיהן הנאשם נהג כאילו היה "גן משחקים", נהג במהירות בעיקולים, השתולל, בלם בפתאומיות, גרם לרכבו להסתובב במקום פעמיים, הסתובב מספר פעמים במהירות במעגל התנועה, עקף את הרכב השני במהירות גבוהה וכתוצאה מכל אלו, איבד שליטה ברכב וגרם למות המנוח. כן הפנה אל הקביעות בהכרעת הדין בעניין התעלמות הנאשם מתנאי הדרך, זלזולו המובהק בסיכונים

הכרוכים בכך וכל זאת במיוחד לאחר שנהג הרכב השני סימן לו להאט בנסיעתו. לכל אלו יש להוסיף את העובדה שהנאשם נהג כמתואר בשעת לילה, במקום חשוך ולאחר יום עמוס שבמהלכו נסע מאילת לירושלים ובעודו נהג חדש, כחודשיים לאחר שקיבל רישיון נהיגה, שאף נהג ללא מלווה כמתחייב בחוק.

בנסיבות אלו טען בא-כוח המאשימה, כי הפגיעה בערכים המוגנים קשה ואנושה ומעצימה את הזלזול בחוקי התנועה מצד הנאשם ואת הרשלנות הרבתי הנעוצה במעשיו. לטענתו, לא בכדי נקבע בהכרעת הדין כי מבחינת היסוד הנפשי, התנהגות הנאשם לא הייתה רחוקה מאדישות לתוצאות מעשיו ולפיקח, כך יש לבחון את העבירה שעבר הנאשם, אשר אמנם הורשע בעבירת המתה בקלות דעת, אך ברף החומרה הגבוה. לטענתו, יש לכך משמעות רבה, מאחר שבנסיבות של תאונות דרכים קטלניות ישנה משמעות ניכרת ליסוד הנפשי המלווה את הנהג-הנאשם בעת התאונה.

15. בא-כוח המאשימה הפנה אל התמונה הקשה העולה שני תסקירי נפגעי העבירה, בני משפחת המנוח. בכלל זה הדגיש את האמור בתסקיר מיום 6.10.2022 בעניין שני האחים הבגירים, שבו תואר כי בשל מצבם הקשה של ההורים, נאצלו הם להפוך להיות הגורם האחראי במשפחה, חלף קידום עתידם. בדומה, מהתסקיר מיום 20.10.2022 עולה תמונה קשה בכל הנוגע לנזקים הנפשיים שנגרמו להורי המנוח ולשלושת אחיו הצעירים בתחומים שונים ובהם נזקים נפשיים לנוכח הכאב והגעגוע אל המנוח ולנוכח המצב הקשה בתוך המשפחה הגרעינית. כך למשל, לאחר מות המנוח אחד האחים הפסיק את לימודי התיכון. לכל אלו מצטרף יחסה של משפחת הנאשם, שהפכה את היוצרות, הפכה את בני משפחת המנוח לקורבן ואף מאלצת אותם להתמודד גם עם הנתק שנוצר בין המשפחות, בעוד הנאשם עצמו אף לא הביע צער וחרטה על מות המנוח.

16. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת, הפנה בא-כוח המאשימה אל שלושת פסקי הדין הבאים:

(1) ע"פ 764/21 **מדינת ישראל נ' אבו לבן** (21.4.2021) - המשיב הורשע על-פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירת המתה בקלות דעת ובעבירות סחר בסמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. במהלך יום כיפור, בהיותו מודע לכך שביום זה כלי רכב אינם נוסעים וכי רוכבי אופניים רבים מצויים בדרכים, נסע ממקום אחד של עסקת סמים למקום אחר במהירות 94 קמ"ש במקום שבו המהירות המותרת היא 60 קמ"ש, פגע ברוכב אופניים וגרם למותו. הושתו עליו 9 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים, קנס בסך 10,000 ₪ ופיצוי למשפחת המנוח בסך 250,000 ₪. הוגשו ערעורים הדדיים, אשר נדחו למעט הפחתת סכום הפיצוי לסך 120,000 ₪ מהנימוק שאף המדינה לא ביקשה סכום זה.

(2) ע"פ 1894/14 **צ'אקול נ' מדינת ישראל** (31.1.2015) - המערער הורשע על-פי הודאתו בעבירות הריגה, חבלה חמורה ונהיגה בהשפעת משקאות משכרים. בעת שהיה נהג חדש ולאחר ששתה לשוכרה בבילוי עם חברים, נסע ברכב מסחרי. למחרת, לאחר לילה ללא שינה, הסיע מספר אנשים ושוב שתה לשוכרה. הוא החל בנסיעה בלי שווייב שנוסעיו חגורים ובעודו מודע לעייפותו, נסע במהירות 114 קמ"ש במקום שבו המהירות המותרת היא 90 קמ"ש, סטה מהנתיב, איבד שליטה ברכב, סטה מהדרך ופגע בעוצמה במעקה בטיחות ולאחר מכן התהפך ונעצר הפוך, על גג הרכב. אחד הנוסעים נהרג ואחרים נחבלו בדרגות חומרה שונות. נקבע מתחם עונש בין 4.5 ל-10.5 שנות מאסר. בהתחשב בין השאר, בהרשעותיו הקודמות הרבות ובחומרת הנהיגה בשכרות, הושתו עליו 8.5 שנות מאסר בפועל,

הופעל מאסר מותנה למשך שנה שמחציתו במצטבר, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה למשך 15 שנה ופסילת רישיון מותנית ופיצוי בסך 7,500 ₪ למשפחת המנוח ולכל אחד מהנפגעים. הערעור נדחה.

(3) ת"פ (מחוזי ירושלים) 28418-10-19 **מדינת ישראל נ' ג'ית** (18.7.2022) - שני הנאשמים הורשעו בעבירות המתה בקלות דעת, חבלה חמורה ופציעה. שני הנאשמים ערכו "מרוץ מכוניות" בדרך בגין בירושלים והמשיכו את המרוץ לכיוון שכונת גילה בעודם נוסעים במהירות 150 קמ"ש במקום שהמהירות המותרת בו היא 80 קמ"ש. בסופו של דבר הנאשם 1 איבד שליטה על הרכב, התנגש ברכב אחר, שנהדף ופגע בכלי רכב נוספים. נוסע הרכב נהרג ואשתו נפצעה באורח קשה מאד, שהצריך אשפוז ממושך ותהליך שיקום. בעניין הנאשם 1 נקבע מתחם עונש בין 8 ל-12 שנות מאסר והושתו עליו 8 שנות מאסר בפועל. בעניין הנאשם 2 נקבע מתחם עונש בין 4 ל-8 שנות מאסר והושתו עליו 6 שנות מאסר בפועל. על שניהם הושתו גם עונשי מאסר מותנה, שלילת רישיון נהיגה למשך 18 שנה מיום שחרורם מהמאסר וחילוט רכבו של נאשם 2. הנאשם 1 חויב בפיצוי עזבון המנוח בסך 250,000 ₪ ופיצוי לנפגעת בסך 80,000 ₪ והנאשם 2 חויב בפיצוי עזבון המנוח בסך 120,000 ₪ ובפיצוי הנפגעת בסך 40,000 ₪. ערעוריהם של שני הנאשמים על גזר הדין טרם נדונו (**ע"פ 5796/22 וע"פ 5859/22**).

17. בא-כוח המאשימה הוסיף כי אמנם בפסקי הדין האמורים דובר גם בעבירות סמים, נהיגה בשכרות, או נאשמים שלחובתם הרשעות קודמות, אך לטענתו, בשל חומרת הנסיבות הנדונות, ניתן ללמוד מהם על רף הענישה המתאים.

עמדת המאשימה היא אפוא, כי על מתחם העונש ההולם בעניין עונש המאסר להיות בין 7 ל-11 שנות מאסר בפועל ובעניין פסילת רישיון הנהיגה, בין 15 ל-20 שנות פסילה בפועל. לצד זה עתרה המאשימה להשית על הנאשם מאסר מותנה, פסילה מותנית ופיצוי מרבי למשפחת המנוח.

בעניין נסיבותיו של הנאשם טען בא-כוח המאשימה, כי הנאשם צעיר, שעברו בתחום התעבורה מינורי. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם ככל הנראה סובל מפוסט טראומה. עם זאת, הנאשם אמר לשירות המבחן כי הוא מפסיק את הטיפול מאחר שהוא מעוניין להמשיך את חייו תוך רצון להשאיר את האירוע מאחוריו. מכך לטענתו, עולה כי מצבו אינו כה קשה ולכן יש לתת למצבו הנפשי הנטען משקל מוגבל. עוד טען, כי כפי שנקבע בהכרעת הדין (פסקה 40), הנאשם היה מודע לנהיגתו המסוכנת וכי הוא ניסה לחמוק ממסירת גרסה בעניין נסיבות נהיגתו, תוך ניסיון להשליך את תוצאות התאונה על "כוח עליון", כפי שאף עולה מהתסקיר. התנהלות זו אף מתיישבת עם האמור בתסקירי נפגעי העבירה, כי אחד הגורמים המוסיפים הכבדה על משפחת המנוח נעוץ בהימנעות הנאשם להכיר באחריותו למות המנוח. לאלו יש להוסיף גם את העובדה שהנאשם ניהל את ההליך מראשיתו עד סופו, העדים מסרו גרסאות מגוננות בניגוד להודעותיהם במשטרה ואף ניכר כי הנאשם עסוק רק בעצמו. אף שירות המבחן המליץ להשית ענישה מוחשית.

18. לנוכח כל האמור, המאשימה טענה כי יש למקם את עונשו של הנאשם באמצע מתחם העונש, הן לגבי תקופת המאסר הן לעניין משך פסילת רישיון הנהיגה. בהתאם לכך עתרה להשית עליו 9 שנות מאסר בפועל. כמו כן נטען, כי יש לתת משקל רב לשיקול הרתעת הרבים, שעליו חוזר בית המשפט העליון פעם אחר פעם כל אימת שנדרש לענישה לנוכח הקטל בדרכים. המקרה הנדון, שבו דובר בנהיגה פראית, מחייב להעלות על נס שיקול זה ולהחמיר בעונשו של הנאשם.

בעניין הפיצוי למשפחת המנוח טען בא-כוח המאשימה כי יש לפסוק את הסכום המרבי, בסך 256,000 ₪. לטענתו, הסכם הסולחה שלגביו יטען בא-כוח הנאשם, נערך עוד קודם לעריכת תסקירי נפגעי העבירות, אך עולה מהם כי ישנו נתק מוחלט בין המשפחות, בעוד שכאמור, חל היפוך יוצרות בכך שמשפחת המנוח גורמת למשפחת הנאשם לחוש אשמה. הפיצוי המבוקש כולל אף רכיב עונשי, מעבר לפיצוי על הנזקים וזאת לנוכח יחסו של הנאשם אל משפחת המנוח.

טענות ההגנה

19. בא-כוח הנאשם טען כי הנאשם נפגע באורח קשה בתאונה וכי מדובר בנאשם חולה, אשר פונה במצב קשה לבית חולים ושהה שם תקופה (נעיר, כי על-פי המסמכים הרפואיים שהוגשו, הנאשם היה מאושפז כארבעה ימים, לצורך השגחה בלבד (ת/14)). עוד טען, כי מאז התאונה חלפו כחמש שנים. בעת התאונה היה הנאשם צעיר, בקושי בן 18 (כאמור לעיל, היה בן 18.5) ולטענת בא-כוחו, הוא כבר נענש וכי עונשו ילווה אותו כל חייו, בשל התחושה הקשה שתוסיף ללוות אותו. בעניין טענת הנתק בין המשפחות טען, כי המנוח והנאשם הם בני משפחה וכי האסון קשה לשתי המשפחות. בעניין הטענה שהנאשם לא השתתף בלוויה טען, כי הנאשם היה בבית חולים במצב קשה, אך בני משפחתו היו בלוויה ואף הציעו עזרה למשפחת המנוח.

בא-כוח הנאשם עמד על כך שהמנוח היה חבר קרוב של הנאשם, כמו אח, וכי הדבר השפיע עמוקות על הנאשם שמאז התאונה מתקשה לתפקד, הפך לשבר כלי ואף סובל מקשיים נפשיים כפי שתואר בתסקיר, עד כדי כך שאמו נאלצה לטפל בו. עוד טען - בניגוד לכך שהרשעת הנאשם הייתה לאחר שמיעת הוכחות ובניגוד לאמור בתסקיר - כי הנאשם הכיר באחריותו ואף הודה במעשים וכי כתוצאה מהתאונה אף נפגע מצבה הבריאותי של אמו, כפי שעולה מהמסמך שהוגש.

בא-כוח הנאשם טען כי הנאשם גדל באווירה נורמטיבית וכי אביו ואחיו עובדים במערך האבטחה והשמירה בבית חולים. הוא הפנה אל דברי אביו של הנאשם, שלפיהם הנאשם היה ילד חיובי ואחראי, אך מאז התאונה הוא נפגע פיזית ונפשית. בשנה האחרונה החל להשתקם, לחזור לעצמו ולצאת מהבית לאחר תקופת הסתגרות שנמשכה כשלוש שנים. הוא התחנך והוא מבקש ללכת בדרך חדשה ולבנות משפחה עם אשתו שעכשיו בהיריון. אם ייוולד לנאשם בן, הוא אף מעוניין לקרוא לו על שם המנוח ואם תיוולד בת, היא תיקרא על שם אמו של המנוח.

20. בא-כוח הנאשם טען כי לנוכח תכלית הענישה ומאחר שהנאשם החל להתאושש ולהשתקם, אין הצדקה לפגוע בשיקומו או ברצונו להיות אזרח טוב ואב טוב. בעניין תסקיר שירות המבחן טען, כי כפי שהמליץ, יש לשקול את גילו הצעיר של הנאשם ואת ההשפעות הרגשיות והפיזיות של התאונה עליו. בעניין תסקיר נפגעי העבירות וחרף האמור בו טען, כי יש לשקול את הקשר המשפחתי ההדוק בין המשפחות.

21. בעניין מתחם העונש טען בא-כוח הנאשם, כי יש להעמידו בין 9 חודשי מאסר בעבודות שירות עד שנתיים מאסר בפועל. הנאשם אינו מתנגד לפסילה ממושכת של רישיון הנהיגה ולמאסר מותנה וכן מסכים לכך שהנאשם יחויב בתשלום

פיצוי למשפחת המנוח.

בעניין מדיניות הענישה, הפנה בא-כוח הנאשם אל ששה פסקי הדין הבאים, אשר בכולם הושתו עונשי מאסר בעבודות שירות או עונשי מאסר לתקופות קצרות יחסית. אולם חשוב להדגיש, כי כל ששת פסקי הדין אלו אינם נוגעים לענייננו, מאחר שבכולם דובר בנאשמים אשר הורשעו בעבירת גרימת מוות ברשלנות (ת"פ (קריות) 19465-11-10 **מדינת ישראל נ' האריס** (29.12.2013) - הושתו 6 חודשי עבודות שירות; ת"פ (מחוזי נצרת) 26148-09-13 **מדינת ישראל נ' חטיב** (13.7.2017) - הושתו 9 חודשי עבודות שירות. בדיקה העלתה כי בעקבות ערעור המדינה, העונש הוחמר ל-15 חודשי מאסר בפועל (ע"פ 10152/17 **מדינת ישראל נ' ח'טיב** (10.5.2018)); ת"פ (מחוזי מרכז) 12276-04-16 **מדינת ישראל נ' קשתי** (2.7.2019) - הושתו 24 חודשי מאסר בפועל. בדיקה העלתה כי ערעורה של הנאשמת נדחה (ע"פ 5754/19 **קשתי נ' מדינת ישראל** (22.1.2020)); ת"פ (באר שבע) 8049-09 **מדינת ישראל נ' חזן** (11.11.2010) - הושתו 6 חודשי עבודות שירות; ת"פ (חיפה) 7071/08 **מדינת ישראל נ' כהן** (17.9.2008) - הושתו 12 חודשי מאסר בפועל. בדיקה העלתה כי ערעור הנאשם התקבל ועונשו הופחת ל-6 חודשי עבודות שירות (ע"פ 1319/09 **כהן נ' מדינת ישראל** (13.5.2009)); ת"פ (חיפה) 109-03 **מדינת ישראל נ' דנון** (18.8.2005) - הושתו 6 חודשי עבודות שירות. בדיקה העלתה כי ערעור המדינה התקבל תוך החמרת העונש ל-8 חודשי מאסר בפועל (ע"פ 11633/05 **מדינת ישראל נ' דנון** (28.6.2006)).

דברי הנאשם

22. הנאשם אמר את הדברים הבאים: "אני מודה שעשיתי טעות, ומדובר בטעות גדולה. כל החיים שלי השתנו. כמו שאמר בא-כוחי, אני מתקדם ומשתקם בחיי. אני וְאִלִיד היינו כמו אחים ויותר מזה מאז שהיינו קטנים. יש תמונות וסרטונים שיוכיחו זאת. אני טעיתי ואני מקווה שבית המשפט ייתן לי הזדמנות ולא יחמיר איתי. עד היום אני מתענה על הטעות שעשיתי. אני מאוד מתחרט. אני לא נגד החוק, אני איש [שומר] חוק. אני מוכן לקבל עונש אבל אני מקווה שאקבל עונש פחות חמור בשבילי ולמען משפחתי והילד שאמור להיוולד. אני מתכוון לקרוא לבן שלי ואליד, ואם תהיה בת אקרא לה עזיזה על שם אמו של ואליד. כך אוכל לזכור אותו".

ז. דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

23. הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם: מעשי הנאשם, כפי שתוארו בהרחבה בהכרעת הדין ולעיל, פגעו בראש ובראשונה בערך החברתי החשוב ביותר בדבר קדושת החיים. מעשיו אף פגעו בחשיבות בטיחותם של המשתמשים בדרך, בבריאותם ובשלמות גופם ונפשם. בנסיבות הנדונות, כפי שטען בא-כוח המאשימה, מעשי הנאשם פגעו בערכים אלו פגיעה קשה, בעוד התנהלותו שמה ערכים אלו למרמס.

חומרת המעשים, כפי שנקבע לא אחת, מחייבת החמרה בענישה. "תופעת הפגיעות בנפש ובגוף עקב תאונות דרכים

המשתוללות בכבישי הארץ מחייבת את מערכת המשפט לגייס את כוחותיה למלחמה יעילה, בכלים הקיימים, כדי לסייע במיגור מכת התאונות וקטילת חיי אדם תמימים עקב התנהגות עבריינית על הכביש. בין האמצעים הנתונים בידי מערכת המשפט, מצוי כלי הענישה. ראוי להשתמש בו באופן שישיג את תכליתו, ויביא, בין שאר האמצעים הננקטים, להחדרת המודעות לכללי המותר והאסור בנהיגה בכביש, ולסכנות האורבות מהפרתם. בתוך כך, אין להתעלם מנסיבותיו האישיות של עברין תעבורה, אולם ברי, כי ככל שתוצאות עבריינותו חמורות יותר, כך הנכונות להתחשב בשיקולים אינדיבידואליים בענישה תלך ותפחת" (ע"פ 5167/05 מג'דוב נ' מדינת ישראל (10.10.2005), כבוד השופט א' פרוקצ'יה, פסקה 8).

מקום שבו הרשעת הנאשם בשל גרימת התאונה הקטלנית היא בעבירת המתה בקלות דעת (אשר החליפה את עבירת ההריגה), שיקולי הענישה שונים ממצב שבו הרשעתו היא בעבירת גרימת מוות ברשלנות. במצבי רשלנות, תכלית ההחמרה היא הרתעת נהגים מפני נהיגה במצב של חוסר מודעות לאופן נהיגתם. לעומת זאת, אם הנאשם הורשע בעבירת המתה בקלות דעת, תכלית החמרת הענישה היא הרתעה מפני מצב שבו נהג נהג בחוסר רגישות או חוסר אכפתיות לתוצאות הקטלניות העלולות לקרות בשל אופן התנהלותו. בנסיבות אלו נקבע, כי שלושה שיקולים ינחו את בית המשפט בבואו לגזור את הדין: חובת החמרת הענישה לנוכח עיקרון קדושת החיים; מידת האשמה; חומרת התוצאה אשר מפניה ייסוגו נסיבותיו האישיות של הנאשם.

"עקרונות הענישה ביחס לגרימת תאונה קטלנית מושרשים היטב בפסיקה, ולצערנו גם בניסיון המר של ריבוי מקרים מעין אלה. כלל ראשון הוא כי יש להחמיר בעבירות אלה לנוכח עקרון קדושת החיים. כלל שני, כי השיקול המרכזי הוא מידת האשמה. הכלל השלישי הוא כי ברגיל - הנסיבות האישיות של הנהג נסוגות בפני חומרת התוצאה.

הואיל והמערער הורשע בעבירת הריגה, נכון יהיה לתת את הדעת לשוני ביישום כללים אלה בשני המצבים המוכרים - הרשעה בעבירת הריגה לעומת הרשעה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. הקו המנחה על פי הדין והפסיקה הוא כי הריגה מאופיינת במודעות ואילו רשלנות בחוסר מודעות. הבדל זה מעצב את השוני בגישה. במצבים של רשלנות וחוסר מודעות חובתו של בית המשפט היא להחמיר כדי להרתיע נהגים משהייה במצב של חוסר מודעות בעת הנהיגה. התכלית היא לכוון את הנהגים, שיפנימו כנדרש את המסר הבא: 'כלי קטלני בידך! עליך להתרכז ולהיות מודע ככל שניתן באופן סביר למצב העניינים. כשל בתודעה עלול לגבות חיי אדם!'. אשר להריגה, המצב חמור פי כמה. הנהג מסכן באופן מודע עוברי דרך. במקום חוסר מודעות יש חוסר רגישות ואכפתיות לתוצאות ההרסניות שעלולות להתרחש. כאן המסר שמעביר הנהג הוא: 'מודע אני, אך בוחר אני להסתכן ולסכן את האחר'" (ע"פ 5135/18 עבידיה נ' מדינת ישראל (26.6.2019), כבוד השופט נ' הנדל, פסקה 2 (להלן - עניין עבידיה)).

24. **מדיניות הענישה הנוהגת:** בחינת רמת הענישה אשר נקבעה בפסיקה מעלה כי טווח הענישה שנקבע בעקבות הרשעה בעבירת המתה בקלות דעת (או עבירת הריגה, קודם לתיקון 137 של חוק העונשין), אשר נעברה בנסיבות של תאונת דרכים קטלנית, הוא אמנם רחב. כך למשל, בעניין **עבידיה**, הושתו 4.5 שנות מאסר בפועל ובדומה,

בענין ע"פ 3056/10 **עבדאללה נ' מדינת ישראל** (5.9.2011) (להלן - **עניין עבדאללה**), הושתו 4 שנות מאסר בפועל. עם זאת, בנסיבות חמורות שבהן דובר בנהיגה פראית, העונש חמור יותר. כך למשל, בענין ע"פ 2832/10 **בוחבוט נ' מדינת ישראל** (5.9.2011), שניתן באותו יום שבו ניתן פסק הדין בענין **עבדאללה**, העונש הופחת מ-7 שנות מאסר בפועל ל-6 שנות מאסר. כך גם בכל המקרים שעליהם הצביעה המאשימה, דובר בנסיבות חמורות ובהתאם לכך, אף הענישה הייתה מחמירה יותר, כמפורט לעיל.

25. **נסיבות העבירה:** חומרת נסיבות העבירה פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ועל עיקריהם עמדנו לעיל. בעת שקילת נסיבות העבירה ניתן משקל לשיקולים הבאים: **ראשית**, התנהגותו החמורה והמסוכנת של הנאשם, אשר כמתואר לעיל וכמתואר בהכרעת הדין (בין השאר, בפסקה 52 שצוטטה לעיל), הנאשם נסע במהירות גבוהה אשר לא תאמה את תנאי הדרך, תוך נסיעה פראית שכללה השתוללות לשם השתוללות על הכביש ובכלל זה, במהלך דרך לא קצרה, נהג במהירות בעיקולים, עצר את הרכב בפתאומיות והסתובב במקום במהירות, הסתובב מספר פעמים במעגל התנועה במהירות, עקף פעם אחר פעם את הרכב השני במהירות גבוהה וכתוצאה מנהיגה זו, איבד שליטה ברכב התנגש בעמוד וגרם למות המנוח. נהיגה מסוכנת זו הייתה תוך התעלמות מתנאי הדרך ומכך שדובר בנהיגה בחשיכה בשעת לילה, מהסיכונים הכרוכים באופן נהיגתו וכל זאת אף לאחר שנהג הרכב השני העיר לו על אופן נהיגתו וסימן לו להאט את נסיעתו; **שנית**, במועד התאונה היה הנאשם נהג חדש חסר כל ניסיון בנהיגה, אשר נהג כמתואר ללא נהג מלווה, לאחר יום עמוס שבו נסע מאילת לירושלים ולאחר מכן התעסק ברכישת הרכב וברישומו כבעל הרכב; **שלישית**, מלכתחילה וכאמור, נהיגת הנאשם כללה הפגנת זלזול בחוקי התעבורה, בכך שחרף היותו נהג חדש, נהג ללא מלווה כמתחייב בחוק; **רביעית**, הנזק שנגרם הוא מות המנוח. לנוכח התנהלות הנאשם, האפשרות של תוצאה קשה זו הייתה צפויה ולמרבה הצער, אמנם התרחשה; **חמישית**, חזקה על הנאשם שיכול היה להבין את חומרת מעשיו, את הפסול שבהם ואת משמעותם. ממילא הוא יכול היה להימנע מכך. זאת בייחוד מעת שהעירו לו על נהיגתו המסוכנת.

26. **קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום:** בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של הנאשם ובהם הערך העליון בדבר קדושת החיים, במידת הפגיעה בהם, במדינות הענישה הנהוגה ובנסיבות שבהן נעברו העבירות, מתחמי הענישה ההולמים הם כלהלן: **בענין עונש המאסר, בין שש לעשר שנות מאסר בפועל; בענין פסילת רישיון הנהיגה, בין חמש-עשרה לעשרים שנה.**

גזירת עונשו של הנאשם

27. **נסיבותיו של הנאשם:** השיקולים שנשקלו בענין נסיבותיו של הנאשם, אשר אינן קשורות במעשי העבירה, הם כלהלן: **ראשית**, אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות (למעט עבירת תעבורה קלה אחת), אורח חייו עד התאונה הנדונה היה נורמטיבי ואף ניתן משקל לכך שעונש מאסר ממושך עלול לפגוע באופן ממשי בעתידו ובסיכוייו לשוב אל מעגל החיים הנורמטיבי. כן נשקל האמור בתסקיר שירות המבחן, כי עונש מאסר בפועל עלול להשליך על מצבו השביר לנוכח נסיבות התאונה; **שנית**, הנאשם התחתן לאחרונה וכיום אשתו בהיריון וצפויה ללדת את ילדו הראשון, כך שעונש מאסר בכלל וממושך בפרט, ללא ספק יפגע במשפחתו, באשתו ובילד שטרם נולד; **שלישית**, אמנם במסגרת ישיבת הטיעונים לעונש הנאשם אמר כי הוא מכיר באחריותו, אך עד שלב מאוחר זה, לא הכיר באחריותו ואף לא בחומרת נהיגתו המסוכנת. הנאשם ניהל את משפטו, כך שנדרשה שמיעת כל העדים ואף עדים נוספים לנוכח התכחשות עדי הראיה

לתוכן הודעותיהם במשטרה. לאורך כל ההליך הנדון הנאשם התכחש באופן מוחלט לאחריותו ואף לפני שירות המבחן הוסיף לטעון, כפי שטען במהלך משפטו, כי תוצאת התאונה לא הייתה אלא גזירת גורל או תוצאת כוח עליון; **רביעית**, אף שבמסגרת ישיבת הטיעונים לעונש הנאשם ראה לנכון להביע צער על תוצאות התאונה, בפועל, כפי שטען בא-כוח המאשימה, ניכר כי הוא בעיקר מצטער על אובדן חברו ועל המחיר שהוא עצמו יידרש לשלם. גישתו, כפי שאף הובעה בפני שירות המבחן, הייתה כי הוא מבקש לקדם את חייו ולהותיר את התאונה ואת תוצאותיה "מאחור"; **חמישית**, לא רק שלא הייתה כל הכרה מצד הנאשם בצורך לפצות את משפחת המנוח, בן דודו של הנאשם ובנה של אחות של אמו, אלא הנאשם ומשפחתו הפכו את היוצרות בבחירתם להפוך את בני משפחת המנוח ל"אשמים" הנושאים באחריות להעמדת הנאשם לדין ונתקו מהם מגע ובכך הוסיפו הכבדה קשה על כאבם; **שישית**, לצד אלו ניתן משקל גם למצבו הנפשי של הנאשם כתוצאה מהאירוע, לכך שאף הוא איבד חבר קרוב שהיה לו כאח מאז ילדותו וכן לכך שחלפו למעלה מחמש שנים מאז התאונה.

28. **גזירת העונש המתאים לנאשם:** איזון כל השיקולים שנדונו, לרבות עמדת המאשימה וטענותיו של בא-כוח הנאשם, מוביל לכך שיש להעמיד את עונשו של הנאשם, הן בעניין המאסר הן בעניין פסילת רישיון הנהיגה, במרכז מתחמי הענישה ההולמים לצד ענישה נלווית.

ניתן משקל להרתעתו האישית של הנאשם ובעיקר ניתן משקל להרתעת הרבים. ידע כל אוחז בהגה ועל אחת כמה וכמה נהג חדש חסר ניסיון, כי רכב אינו צעצוע, הכביש אינו מגרש משחקים, נהיגה אינה משחק וכי להשתוללות מכוונת בכביש עשוי להיות מחיר כבד. כבד מאד. לא דובר במצב של הסחת דעת רגעית אשר בעטייה, ברגע מר ונמהר, נגרם אסון. דובר בבחירתו המודעת של הנאשם, נהג צעיר חסר כל ניסיון בנהיגה, להשתולל בכביש ולהתעלם באופן מופגן אף מההערות שהעיר לו חברו על מסוכנות נהיגתו. תוצאת התאונה אף לא הייתה גזירת גורל או תוצאת כוח עליון, כפי שניסה הנאשם לטעון.

כמו כן, לנוכח נזקיה של משפחת המנוח, כפי שתוארו בהרחבה בשני תסקירי נפגעי העבירה, נמצא כי יש לחייב את הנאשם לפצות את משפחת המנוח בסכום גבוה ומשמעותי.

ח. גזר הדין - סיכום

29. לנוכח כל השיקולים שעליהם עמדנו, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך **שמונה שנים** (הנאשם לא היה עצור).

ב. מאסר מותנה למשך **שישה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת אלימות מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה כאמור או עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה או עבירת נהיגה בזמן פסילה.

ג. מאסר מותנה למשך **שלושה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת תעבורה מהעבירות שלפיהן הורשע.

ד. פיצוי למשפחת המנוח בסך 200,000 ₪. מלוא הפיצוי ישולם לכל המאוחר עד שלוש שנים מהיום.

ה. פסילת רישיון נהיגה למשך **עשרים שנה** מיום השחרור מהמאסר.

הנאשם יתייצב למאסרו בבית המעצר ניצן, **ביום 12.12.2022 עד השעה 10:00**, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון ועותק מגזר-הדין.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336; פקס' 08-9193314; דוא"ל: MaasarN@ips.gov.il. כמו כן, על הנאשם להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין אל שירות המבחן ואל המפקחת על נפגעי עבירה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, כ"ג במרחשוון התשפ"ג, 17 בנובמבר 2022, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטקול הדין מהיום.

**תמר בר-אשר,
שופטת**